

MEMORIAŁ

Generał Marii Wittek

HERMANOWNA Wanda

Legiomy
I woj. me
pa. -
bolsz. |

(1833 lub 1835 - 1920)

3051 | WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — HERMANÓWNA

Wende

3051 / WSK

I/1. Relacja ✓ k. 9, 9.9

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne... —

IV. Korespondencja ✓ k. 1, 5.2

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓ 8

VI. Fotografie ✓ 206 I/1-11

1.1. Relacja:

- Relacja Wandy Hermanówny - wpływ do Fund. u.v. 2007. b.d. b. podpisu, (k. kufel niowy). Fotografiz. Wydruk komputerowy, k. 3, s. 1-3.
- Relacja W. Hermanówny, wpływ do Fund. u.v. 2007, b.d. b. podpisu wydruk komputer. k. 2, s. 4-5.
- Biogram Wandy Hermanówny puzstawa pmer M. Suleja i W. Mintels 10.07.2001. Wydruk komp. k. 1, s. 6.
- Biogram W. Hermanówny pmerkaramy e-mailem 9.05.2005 pmer J. Dufnat (autora opracowania). k. 1, s. 7.
- Biogram W. Hermanówny oprac. pmer E. 2. i D. Kr. do II tomka "Słownika VM Kobiet" z uwagami prof. T. Friedel. Msf. oryg. k. 2, s. 8-9.

1/1/11

l. dz. 1757/WSK-412/07

UZUPEKNIONY

Wanda HERMANÓWNA

Urodziła się 25 grudnia 1895r. w Krakowie – Podgórzu jako córka Kazimierza i Kazimiery z Kuligów.

Po ukończeniu 8 klas wydziałowych, a następnie Szkoły Handlowej we Lwowie, do 1918r. pracowała jako urzędniczka w Namiestnictwie Galicji.

W okresie 1914 – 1915 działała w Bratniej Pomocy, Odrodzeniu, Czerwonym Krzyżu i Lidze Kobiet w Zakopanem, gdzie też pracowała jako sanitariuszka przy pielęgnowaniu rannych legionistów.

We Lwowie w 1918 r. uczestniczyła w akcji opieki nad b. legionistami w ramach organizacji „Wzajemna Pomoc b. Legionistów” popularnie zwanej „Wzajemniakiem”.

W Komendzie Miasta i Okręgu Lwowskiego powołanej w połowie października 1918 r. przez płk. Władysława Sikorskiego znalazło się także kilka kobiet, a m.in. Wanda Hermanówna, Emilia Jędrzejewiczowa i Henryka Wielkopolska.

W dniu 31 października 1918r. była jedną z pierwszych obrończyni Lwowa jako żołnierz V Odcinka czyli Szkoły im. Henryka Sienkiewicza. Na odcinku tym służbą pomocniczą kobiet kierowała Zofia Kamińska, która zorganizowała służbę sanitarną i kuchnię. Służbą sanitarną i kuchnią kierowała Halka Paliwodzianka. Wanda Hermanówna wraz z Jadwigą Włodkówną, Heleną Novyówną i Józefą Berdowską kierowały kuchnią stałą dla ludności cywilnej w Szkole Sienkiewicza oraz czterema kuchniami polowymi, które trzy razy dziennie dowoziły posiłki do najbardziej wysuniętych placówek obrońców Lwowa na tym odcinku.

Dowódca Odcinka V, mjr Karol Baczyński we „Wspomnieniach z czasów obrony Lwowa” wyróżnia za postawę w dniach 3 – 5 listopada 1918 r. oficerów Romana Abrahama, Waleriana Sikorskiego, Jerzego Schwarzenberg-Czernego, Bronisława Pierackiego, a spośród sił pomocniczych osiem kobiet, wśród nich także Wandę Hermanównę.

Za czyny bohaterstwa podczas walk o Skniłów i Skniłówek została odznaczona pośmiertnie przez gen. Tadeusza Rozwadowskiego w 1921r. Krzyżem Walecznych.

We wniosku o nadanie tego odznaczenia pisano: *„W czasie trzydniowego ataku na Skniłów i Skniłówek dnia 29, 30 i 31 grudnia 1918r. sanitariuszka Wanda Hermanówna z nieustraszoną odwagą spełniała swe obowiązki niejednokrotnie wynosząc i opatrując rannych pod gradem kul w huraganowym ogniu artylerii nieprzyjacielskiej.*

Dnia 4 stycznia 1919r. brała udział w kontrataku na Skniłówek i Skniłów zajęty przez Ukraińców opatrując rannych zaraz w pierwszej linii i biegnąc wraz z pierwszą falą do ataku.....”

Za udział w obronie Lwowa i wojnie polsko – ukraińskiej nadano jej także Krzyż Obrony Lwowa, Odznakę V Odcinka Szkoły Sienkiewicza oraz Odznakę Orłąt. W listopadzie 1933r. na wniosek Komisji Odznaczeniowej POW nadano jej pośmiertnie Krzyż Niepodległości.

W latach 1919 – 1920 brała udział w wojnie z bolszewikami jako sanitariuszka kompanijna 4 Pułku Piechoty Legionów, następnie 4 Pułku Strzelców Podhalańskich pod dowództwem ppłk. Mieczysława Boruty – Spiechowicza. Uczestniczyła w walkach pod Mołodiecznem, Radoszkowicami, Wołoczkami, Rogowoją, Powiasami, Białoruczem i Borysowem.

W dniu 21 września 1920r. została ciężko ranna w bitwie pod Zaśpiczami i w dwa dni później zmarła w szpitalu polowym nr 504 w Sokółce. W lutym 1928r. staraniem matki prochy jej zostały przeniesione z Sokółki do rodzinnego Zakopanego i złożone na Pęksowym Brzysku.

Dekretem Naczelnego Wodza i Naczelnika Państwa L. 2948 z 11 maja 1921r. została odznaczona pośmiertnie Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari nr 1271 jako żołnierz Dywizji Górskiej.

We wniosku o odznaczenie ppłk. M. Boruta – Spiechowicz pisał: „W akcji na miejscowość Zaspicze dnia 21 IX 1920r. brała udział kapral sanitariuszka Hermanówna Wanda przydzielona do sekcji sanitarnej 1 baonu. Każdy czyn siostry Hermanówny nacechowany był odwagą i głębokim samozaparciem się. Siostra Hermanówna nie pomna na nawoływania oficerów, mimo, że to nie było jej obowiązkiem szła w pierwszą linię i skuteczną pomoc niosła rannym. W tym pełnym poświęcenia dziele nie odstraszał jej nigdy najsilniejszy ogień.

Dnia 21 IX 1920r. udała się śp. siostra Hermanówna do samej wioski Zaspicze gdzie nie tylko działała jako sanitariuszka ale i słowem zachęcała żołnierzy do wytrwania.

W czasie ataku na Zaspicze, zauważywszy kilku ciężko rannych żołnierzy mimo nalegań śp. kpt. Świąteckiego, który usiłował ją od tego powstrzymać, wśród huraganowego ognia poszła rannym nieść pomoc.

W czasie opatrywania rannych na poboju ugodzona została kulą w brzuch, skutkiem czego zmarła po dwóch dniach w szpitalu polowym.”

Ppłk. M. Boruta – Spiechowicz uznał za konieczne nadmienić, że przed ofensywą na Grodno odrzuciła ofiarowany jej urlop nie chcąc wyjeżdżać przed rozpoczęciem akcji. Ponadto napisał, że już w maju 1920r. dowództwo 6 Pułku Ułanów podawało ją do odznaczenia Krzyżem Virtuti Militari V klasy.

Źródła:

CAW, syg. VM 82-7810, KN 4.11.1933, KW-38.

Dz. Pers. MSWojsk. nr 20 z 21.05.1921r.

Obrona Lwowa. 1 – 22 listopada 1918 r., t. 1, Warszawa 1991, s. 19, 21; t. 2, Warszawa 1993, s. 542, 644; t. 3, Warszawa 1994, s. 171.

Ziemiański I., Praca kobiet, s. 88.

Wanda HERMANÓWNA

Urodziła się 25 grudnia 1895r. w Krakowie – Podgórzu jako córka Kazimierza i Kazimiery z Kuligów.

Po ukończeniu 8 klas wydziałowych, a następnie Szkoły Handlowej we Lwowie, do 1918r. pracowała jako urzędniczka w Namiestnictwie Galicji.

W okresie 1914 – 1915 działała w Bratniej Pomocy, Odrodzeniu, Czerwonym Krzyżu i Lidze Kobiet w Zakopanem, gdzie też pracowała jako sanitariuszka przy pielęgnowaniu rannych legionistów.

W dniu 31 października 1918r. była jedną z pierwszych obrończyni Lwowa jako żołnierz V Odcinka czyli Szkoły im. H. Sienkiewicza. Za czyny bohaterstwa podczas walk o Skniłów i Skniłówek została odznaczona pośmiertnie przez gen. Tadeusza Rozwadowskiego w 1921r. Krzyżem Walecznych.

We wniosku o nadanie tego odznaczenia pisano: „*W czasie trzydniowego ataku na Skniłów i Skniłówek dnia 29, 30 i 31 grudnia 1918r. sanitariuszka Wanda Hermanówna z nieustraszoną odwagą spełniała swe obowiązki niejednokrotnie wynosząc i opatrując rannych pod gradem kul w huraganowym ogniu artylerii nieprzyjacielskiej.*

Dnia 4 stycznia 1919r. brała udział w kontrataku na Skniłówek i Skniłów zajęty przez Ukraińców opatrując rannych zaraz w pierwszej linii i biegnąc wraz z pierwszą falą do ataku.....”.

Za udział w obronie Lwowa i wojnie polsko – ukraińskiej nadano jej także Krzyż Obrony Lwowa, Odznakę V Odcinka Szkoły Sienkiewicz oraz Odznakę Orłąt. W listopadzie 1933r. na wniosek Komisji Odznaczeniowej POW nadano jej pośmiertnie Krzyż Niepodległości.

W latach 1919 – 1920 brała udział w wojnie z bolszewikami jako sanitariuszka kompanijna 4 Pułku Piechoty Legionów, następnie 4 Pułku Strzelców Podhalańskich pod dowództwem ppłk. Mieczysława Boruty – Spiechowicza. Uczestniczyła w walkach pod Mołodiecznem, Radoszkowicami, Wołoczkami, Rogowoją, Powiasami, Białoruczem i Borysowem.

W dniu 21 września 1920r. została ciężko ranna w bitwie pod Zaścierznią i w dwa dni później zmarła w szpitalu polowym nr 504 w Sokółce. W lutym 1928r. staraniem matki prochy jej zostały przeniesione z Sokółki do rodzinnego Zakopanego i złożone na Pęksowym Brzysku.

Dekretem Naczelnego Wodza i Naczelnika Państwa L. 2948 z 11 maja 1921r. została odznaczona pośmiertnie Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari jako żołnierz Dywizji Górskiej.

We wniosku o odznaczenie ppłk. M. Boruta – Spiechowicz pisał: „*W akcji na miejscowość Zaspicze dnia 21 IX 1920r. brała udział kapral sanitariuszka Hermanówna Wanda przydzielona do sekcji sanitarnej 1 baonu. Każdy czyn siostry Hermanówny nacechowany był odwagą i głębokim samozaparciem się. Siostra Hermanówna nie pomna na nawoływania oficerów, mimo, że to nie było jej obowiązkiem szła w pierwszą linię i skuteczną pomoc niosła rannym. W tym pełnym poświęcenia dziele nie odstraszał jej nigdy najsilniejszy ogień.*

Dnia 21 IX 1920r. udała się sp. siostra Hermanówna do samej wioski Zaspicze gdzie nie tylko działała jako sanitariuszka ale i słowem zachęcała żołnierzy do wytrwania.

W czasie ataku na Zaspicze, zauważywszy kilku ciężko rannych żołnierzy mimo nalegań sp. kpt. Świąteckiego, który usiłował ją od tego powstrzymać, wśród huraganowego ognia poszła rannym nieść pomoc.

W czasie opatrywania rannych na poboju ugodzona została kulą w brzuch, skutkiem czego zmarła po dwóch dniach w szpitalu polowym.”

Ppłk. M. Boruta – Spiechowicz uznał za konieczne nadmienić, że przed ofensywą na Grodno odrzuciła ofiarowany jej urlop nie chcąc wyjeżdżać przed rozpoczęciem akcji. Ponadto napisał, że już w maju 1920r. dowództwo 6 Pułku Ułanów podawało ją do odznaczenia Krzyżem Virtuti Militari V klasy.

Źródła:

CAW, a.o. Wandy Hermanówny – VM 82-7810, KN 4.11.1933, KW-38.

Dz. Pers. MSWojsk. nr 20 21.05.1921r.

Przyjęli N. Sulej i W. Misztel
14.12.1954 / WSK-412/07 /

1116

MS - 10 VII 2007

1920

M. Sulej
2. B. Polak

HERMANÓWNA

+
Wanda HERMANÓWNA
(1895 - 1920)

Urodziła się 25.12.1895r. w Krakowie-Podgórzu jako córka Kazimierza i Kazimiery z Kuligów.

Po ukończeniu Szkoły Handlowej we Lwowie do 1918r. pracowała w Namiestnictwie Galicji. Działała w organizacjach kobiecych we Lwowie i w Zakopanem, m.in. w Lidze Kobiet.

Od sierpnia 1914r. była sanitariuszką w Legionach Polskich. Od 1.11.1918r. uczestniczyła z bronią w rękę jako żołnierz V Odcinka (Szkoła im. H. Sienkiewicza) w obronie Lwowa. Następnie brała udział w wojnie z bolszewikami jako sanitariuszka kompanijna w stopniu kaprala w 4 pp Legionów oraz w 19 Pułku Strzelców Podhalańskich pod dowództwem ppłk. Mieczysława Boruty-Spiechowicza. Uczestniczyła w bitwach pod Mołodecznem i Borysowem. 21.09.1920r. została ciężko ranna pod Zaścierzami k. Sokółki w Białostockiem. Zmarła w dwa dni później w szpitalu polowym w Sokółce. W lutym 1928r. jej prochy przeniesiono na cmentarz w Zakopanem.

Dekretem NW i NP L. 2948 z 11.05.1921r. została odznaczona pośmiertnie Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari jako żołnierz Dywizji Górskiej.

Była także odznaczona Krzyżem Walecznych oraz Krzyżem Obrońców Lwowa. W listopadzie 1933r. na wniosek Komisji Odznaczeniowej POW nadano jej pośmiertnie Krzyż Niepodległości.

Źródła

CAW, VM 82-7810, KN 4.11.1933.

Dz. Pers. MSWojsk. nr 20 z 21.05.1921r.

Kawalerowie Virtuti Militari 1792-1945. Słownik biograficzny t. 2 (1914-1921), cz. 1, Koszalin 1991, s. 52.

Przyśleć J. Dufnet e-mailem 30 05

1/1/7

HERMANÓWNA WANDA (1895-1920)

Zdjęcie znajduje się w książce Kawalerowie VM..., t. II, cz. 1, Koszalin 1991.

Wanda Hetmanówna urodziła się 25 grudnia 1895 r. w Krakowie-Podgórzu jako córka Kazimierza i Kazimiery z Kuligów. Po ukończeniu Szkoły Handlowej we Lwowie, do 1918 r. pracowała w lwowskim Namiestnictwie. Działała w organizacjach kobiecych we Lwowie i Zakopanem, m.in. w Lidze Kobiet Galicji i Śląska. W sierpniu 1914 r. była sanitariuszką w Legionach Polskich. Od listopada walczyła w obronie Lwowa (V odcinek – Szkoła Sienkiewicza), następnie jako sanitariuszka kompanijna w 4 pułku piechoty Legionów i 4 pułku strzelców podhalańskich w sekcji sanitarnej I baonu. Brała m.in. udział w bitwach pod Mołodecznem i Borysowem. 21 września 1920 r. została ciężko ranna pod wsią Zaspicze, zmarła w szpitalu polowym w Sokółce. W lutym 1928 r. jej prochy przeniesiono na cmentarz zakopiański.

Za swoją pełną poświęcenia służbę Wanda Hermanówna została pośmiertnie odznaczona Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari V klasy nr 1271.

BIBLIOGRAFIA

AAN, zespół Ligi Kobiet Polskich, sygn.7, s.75; CAW, VM 82-7810; Nicieja S.S., *Cmentarz Obrońców Lwowa*, Wrocław 1990. s. 183; *Kawalerowie VM 1792-1945*, red. B.Polak, t.II, cz.1, Koszalin 1991,s.52; Zygmuntowicz Z, *Obrona Lwowa*, w: *Dziesięciolecie Polski Odrodzonej 1918-1928*, Kraków 1928, s. 127.

oprac. dr. Joanne Dufnet
z Wpactwie

Biogram oprac. przez F2 i D.W. do II tomu
"Spominki UK kobiet" z uwagami prof. T. Friedel

22 VII 2005 r.

1/18

HERMANÓWNA Wanda (1895-1920), działaczka organizacji kobiecych we Lwowie i Zakopanem, od 1914 sanitariuszka w Legionach Polskich, uczestniczka obrony Lwowa 1918, w wojnie polsko-bolszewickiej sanitariuszka kompanijna 4 pp Legionów, następnie 4 Pułku Strzelców Podhalańskich

Wanda Hermanówna urodziła się 25 XII 1893 lub 1895 w Krakowie w rodzinie Kazimierza Hermana i Kazimiery z d. Kulig. Po ukończeniu 8 klas Szkoły Wydziałowej, a następnie Szkoły Handlowej we Lwowie była urzędniczką w Namiestnictwie Galicji, czynna w organizacjach kobiecych.

Od sierpnia 1914 była sanitariuszką m.in. w Zakopanem, zajęta przy pielęgnowaniu rannych legionistów. Pracowała nadal w lwowskim Namiestnictwie Galicji. Od 31 X 1918 uczestniczyła jako jedna z pierwszych w obronie Lwowa z bronią w ręku jako żołnierz V Odcinka (Szkoła im. H. Sienkiewicza). Kierowała wraz z kilku innymi kobietami, czterema kuchniami polowymi, które trzy razy dziennie dowoziły posiłki do najbardziej wysuniętych placówek obrońców Lwowa tego odcinka, a także kuchnią stałą dla ludności cywilnej w Szkole Sienkiewicza. W latach 1919-1920 brała udział w wojnie z bolszewikami jako sanitariuszka kompanijna w stopniu kaprała w 4 pp Legionów, następnie 4 Pułku Strzelców Podhalańskich (sekcja sanitarna 1 baonu) pod dowództwem ppłk. M. Boruty-Spiechowicza. Uczestniczyła w wielu bitwach m.in. pod Mołodecznem i Borysowem. Dnia 21 IX 1920, w czasie bitwy pod Zaścierznią k. Sokółki w białostockim, opatrując rannych na pierwszej linii ognia „wśród huraganowego ognia”, została ciężko ranna w brzuch, zmarła w dwa dni później w szpitalu polowym w Sokółce.

Wanda Hermanówna Dekretem Naczelnika Państwa i Naczelnego Wodza L. 2948 z 11 V 1921 została odznaczona pośmiertnie Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari z nr. Krzyża 1271 jako pierwsza poległa kobieta, żołnierz Dywizji Górskiej. Była także odznaczona pośmiertnie przez gen. T. Rozwadowskiego KW (1921). We wniosku o KW napisano: *W czasie trzydniowego ataku na Skniłów i Skniłówek dnia 29, 30 i 31 XII 1918 sanitariuszka Wanda Hermanówna z nieustraszoną odwagą spełniała swe obowiązki niejednokrotnie wynosząc i operując rannych pod gradem kul w huraganowym ogniu artylerii nieprzyjacielskiej. Dnia 4 I 1919 brała udział w kontrataku na Skniłówek i Skniłów zajęty przez Ukraińców opatrując rannych zaraz w pierwszej linii i biegnąc wraz z pierwszą falą do ataku....* Otrzymała także Krzyż Obrońców Lwowa i Odznakę V Odcinka Szkoły Sienkiewicza, Odznakę Orłąt i Krzyż Niepodległości (1933).

W lutym 1928 staraniem matki prochy jej zostały przeniesione do Zakopanego i złożone na cmentarzu na Pęksowym Brzysku.

AAN, zespół Ligi Kobiet Polskich, sygn. 7, s. 75; APAK, T. 3051/WSK; CAW, VM 82-7810, KN 4.11.1933; Dz. Pers. MSWojsk. nr 20 z 21 V 1921;

Jeziorowski T., Łuczak J., *Order Wojenny Virtuti Militari. Katalog zbiorów*, Poznań 1993 s. 23; Nicieja S.S., *Cmentarz Obrońców Lwowa*, Wrocław 1990, s. 183; *Kawalerowie VM*, Polak, t. 2, cz.1, s. 52; *Obrona Lwowa*, Lwów 1939; *Obrona Lwowa 1-22 listopada 1918*, t. 1, Warszawa 1991, s. 19, 21, t. 2, Warszawa 1993, s. 542, 644, t. 3, Warszawa 1994, s. 171; Wesołowski, *Order VM...*, s. 256, 393; Zdziarska-Zaleska M., *W okopach. Pamiętnik kobiety-lekarza batalionu*, Warszawa 1934, s. 51; Ziemiański, *Praca kobiet...*, s. 88; Zygmuntołowicz Z., *Obrona Lwowa*, w: *Dziesięciolecie Polski Odrodzonej 1918-1928*, Kraków 1928, s. 127.

IV. Korespondencja:

- list gen. Hępińskiego, Katowice do prof. E. Zawackiej,
z grudnia 2004r. Myp. z odwołaniem na fotografię Kserokopia.
K-1, s. 1-2.

Jerzy Węgiński
ul.
40-879 Katowice

grudzień 2004

52/05 VM

3172

~~Wnio do K...~~
do teści VM

WSzanowna Pani
Prof.dr hab.Elżbieta Zawacka
w Toruniu

Wielce Szanowna Pani Profesor!

Bardzo serdecznie dziękuję za pamięć i życzenia świąteczne oraz za Słownik z piękną dedykacją. Nasze listy minęły się, bo kilka dni wcześniej przesłałem wiadomość o źródłach dotyczących St.Jakubowskiej-Horodyńskiej, oraz Lewandowskiej i Orliczowej. O Łopuskiej nic nie wiem, chyba nie działała w lwowskim Obszarze.

V V V V

Jeżeli chodzi o apel Pani Profesor, to mam następującą propozycję:

W roku 2005 przekażę do zbiorów Fundacji Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego przy Bibliotece Jagiellońskiej moich 10 zeszytów - około 1000 kartek (2000 stron) - ze spisanimi ze słów w latach 1979-1997 około dwoma tysiącami relacji (nie autoryzowanych) żołnierzy i działaczy konspiracji z terenu Małopolski Wschodniej - kobiet i mężczyzn. Do tego zbioru mam kartoteki: autorów relacji (kobiet i mężczyzn), oraz dodatkowo tych, którzy byli w obozach sowieckich od 1944r., a także osobną kartotekę wszystkich kobiet, które są wymienione w relacjach lub są ich autorkami. Mógłbym tej ostatniej kartoteki nie przekazać do BJ, lecz oddać ją Paniom, co ułatwiłoby łatwe i wybiórcze korzystanie z relacji, oczywiście w Krakowie. Kartoteka kobiet obejmuje około 1000 nazwisk z podaniem numeru zeszytu i strony, w większości przypadków - pseudonimu. Kartki kartoteki są formatu biletów wizytowych.

Jeżeliby Panie uznały tę kartotekę kobiet za mogącą być przydatną w Waszych pracach to przesłałbym ją Paniom przekazując zeszyty do Krakowa.

Dodam, że w BJ jest już mój zbiór około 2000 fotografii uczestników lwowskiej konspiracji.

isuf?

Będę też pamiętał o prośbie Pani Profesor o artykuły.

22

W otrzymanym Słowniku kobiet odznaczonych VM w wykazie do II tomu znalazłem uczestniczkę Obrony Lwowa w 1918r., WANDE HERMANÓNA z Krakowa, r.ur.1895. W książce "Obrona Lwowa" z ewidencją i listą strat, wydaną we Lwowie w 1939r. figuruje ona z datą urodzenia 25 XII 1893, sanitariuszka - sekcyjna na Odcinku V; poległa 22 IX 1920 pod Zadwórzem, pochowana na cmentarzu w Zakopanem.

do teści VM

Nie wierzę, by mogła to być jedyna kobieta - uczestniczka Obrony Lwowa odznaczona VM, ale więcej nie znalazłem w Słowniku, w którym zresztą takiej grupy kobiet z Obrony Lwowa 1918 nie ma!

Łączę dla Pani Profesor najserdeczniejsze Życzenia Radosnych i w Zdrowiu Świąt Bożego Narodzenia oraz Szczęśliwego Nowego Roku 2005

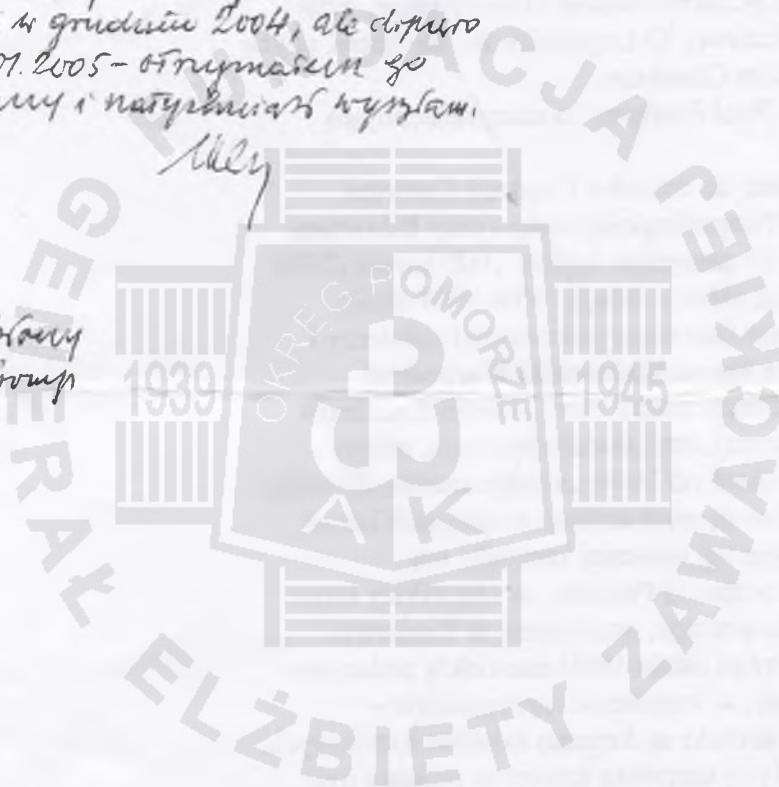
Jerzy Węgiński

P.s. Spóźniam się, bo zepsuła mi się drukarka, a odręczne pisanie sprawia mi trudności (wzrok).

*List był wpierny do komputera
rezygnacji w grudniu 2004, ale dopiero
driny - 11.01.2005 - otrzymałem go
wydrukowany i natychmiast wyzłam.*

Ally

*Załączam wkładki
dla p. Doroty Kropi*

MS/27

HERMANÓ WNA

1920

1. N Hermaniówna

2. I., ps. Wanda

3. ur.

4. st. kpr

5. Org. 4. PSP 1920

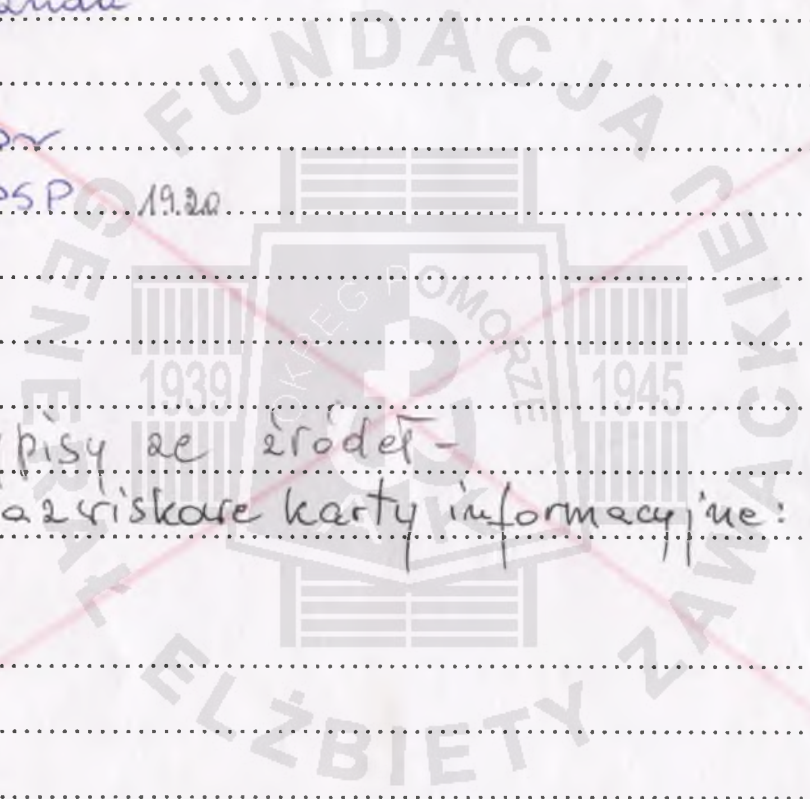
6. przydz.
Wypisy ze źródeł -

I Nazwiskane karty informacyjne: 2

7. funkcje

8. nr 1271

9. źr. Wosot. s. 256 i 393

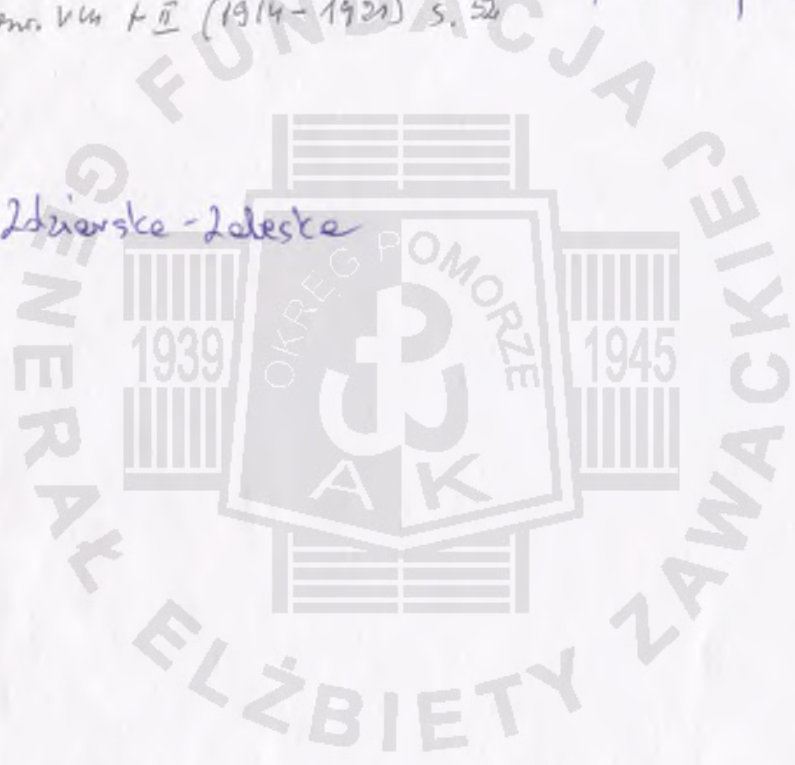

2. Hermansówna, Wanda, 1920, kpr, 1271, KPSP, 1921.05.11., s. 256, 3
3. zob. red. Pałak Kana. VII t. II (1914-1921) s. 52

- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.

Jeziorowski T.: Zdzierska-Zaleska

Zimniński

20. Gieslik, Dufret?
21

Podst. "Kawaleria" VM ...
T. II cz. 1.1 Koszalin 1887 fot.

Hermanówna Wanda (25 XII 1895 - 23 IX 1920), kapral. Ur. w Krakowie-Podgórze w rodzinie Kazimierza i Kazimierzy z Kuligów. Po uk. 8 klas wydziałowych i Szk. Handlowej we Lwowie, do 1918 pracowała w lwowskim Namiestnictwie; działała też w organizacjach kobiecych we Lwowie i Zakopanem (m.in. w Lidze Kobiet). od sierpnia 1914 była sanitariuszką w Leg. Pol. Od listopada 1918 walczyła w obronie Lwowa (V odcinek - Szk. Sienkiewicza), nast. jako sanitariuszka kompanijna w 4 pp Leg. i 4 p. strz. Podhalańskich (sekcja sanitarna 1 baonu), brała m.in. udział w bitwach pod Mołodecznem i Borysowem. 21 IX 1920 ciężko ranna pod wsią Zaspicze, zm. w szpitalu polowym w Sokółce. W lutym 1928 jej prochy przeniesiono na cm. zakopiański. Rodziny nie założyła. Za pełną poświęcenia postawę odznaczona pośmiertnie VM 5 kl. (nr 1271).

CAW, VM 82-7810.

Grzegorz Lukomski

FUNDACJA
VM 4PS.P.
HERMANOWNA Paula
kpr., kl. 5, nr. 1271, 1921.05.11
1939 1945
AK
Zob. P. Pesotowska Order Virtuti Militari
& Jego Kawalerowie.
Hallmark Press, Miami, Florida, USA.
str. 256, 1992.

12.01.99

VM 1920

PO4

Hermanšova Wanda

Samitovské batalion 4 kmp (5 kmp)
v dielni v r. ...? 19 me ...?

"premiere studentke lwardne"

predbeu samitovske 6 kmp

zab M. Zdravské Zaleske "H. Otopalk"

p. 51

VIII

1921

Hermanówna Wanda

21 maja 1921 r. ogłoszenie odznaczenia fryzżantki
11 maja pierwszą polską Kobietą, Kapralom
H. Horn. z Dywizji Górskiej

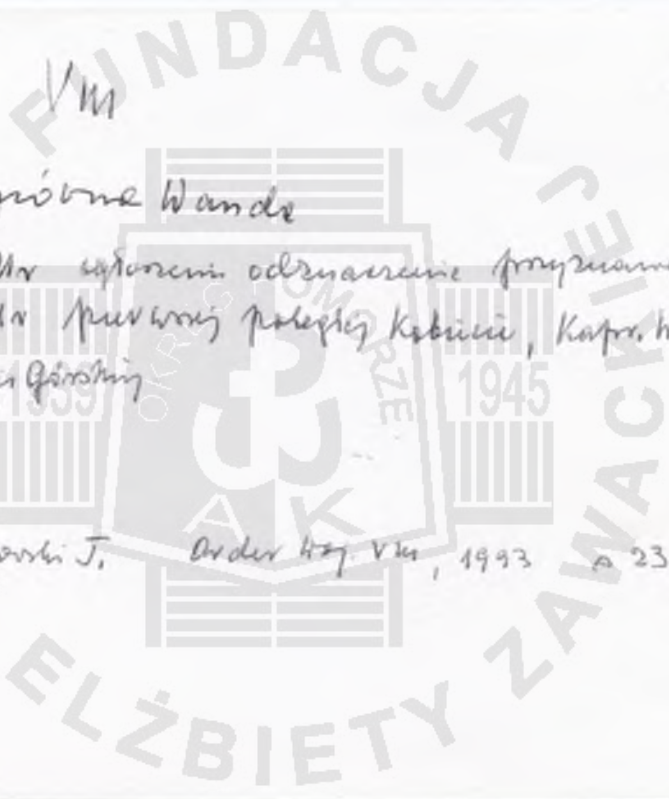
Jerzycowska J. "Zdniejaj..." t. 5, s. 23

+ Hermannowo Wandt
ur. 1895 z Krakowa
uczestnik Obrony Lwowa 1918 r.
25 X 18 93 samobójstwo
zakonane na Odeonku
poległ 22 IX 1920 pod Zedworem
pochowany na cmentarzu w Zakopanem

tab. w Obronie Lwowa 4 lin.

22 2007

I. Wójcik

+ Hermannówne Wanda

21. V 1921r wybrani odznaczanie propozycją
11. I 1921r pierwszy polepszy kabini, Kapra. W. H
z Dyrizji Górnich

zob. Jędrzejowski J. Order Kr. V. 1993 A 23

22 VII 09

i

n. 52

Hermansówna Wanda

Kapitel 4 PSp

w kryzo 1271

1921 11 05

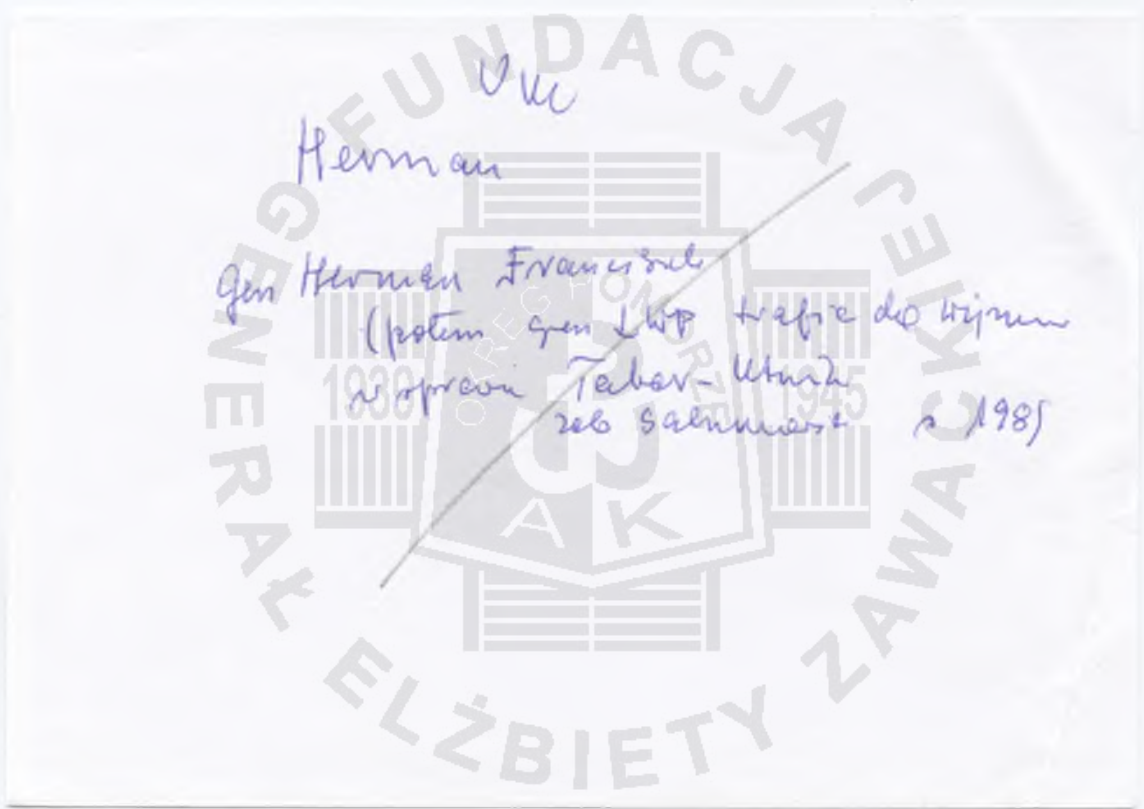
Historia s 256

Polak (1942) s 52

Fidek „Kaw. VM 1792 - 1945”

Wykazy

odznaczonych ze czynny 2 let
1863-69, 1914-1945 s. 165.

Herman

Gen Herman Franciszek
(potem gen LWP walczył do wojny
w sprawie Tabak-Utaha z ob. Salomonem 1985)

1930

1945

HERMANÓWNA Wamda

